

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1283/2023
20.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Марије Терзић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Зечевић, адвокат из ..., против тужене Установа социјалне заштите Геронтолошки центар „НОВИ САД“ са седиштем у Новом Саду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3999/22 од 30.11.2022. године, у седници која је одржана дана 20.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3999/22 од 30.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2418/21 од 08.06.2022. године, ставом првим изреке, тужбени захтев тужиле је делимично усвојен. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилци на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.06.2018. године до 01.01.2021. године исплати укупан износ од 68.347,50 динара, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачно опредељеног месечног износа до исплате, све ближе наведено у том ставу. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужилци на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за период од 01.06.2018. године до 01.01.2021. године исплати укупан износ од 71.649,87 динара, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачно опредељеног месечног износа до исплате, све ближе наведено у том ставу. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужилци на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 58.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, док је одбијен захтев за законску затезну камату од извршности пресуде до дана пресуђења. Ставом петим изреке, тужилца је ослобођена обавезе плаћања трошкова судских такси.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж1 3999/22 од 30.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Новом Саду П1 2418/21 од 08.06.2022. године и одбио захтев тужиле да се обавезе тужена да јој на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.06.2018. године до 01.01.2021. године исплати укупан износ од 68.347,50 динара, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачно опредељеног месечног износа до исплате, све ближе

наведено у том ставу и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за исти период укупан износ од 71.649,87 динара, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачно одређеног месечног износа до исплате, све ближе наведено у том ставу. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 2.950,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију из свих законских разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и нашао да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, док се на друге битне повреде одредаба парничног поступка ревизијом одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у утуженом периоду била запослена код тужене на пословима радног места ... са коефицијентом за обрачун плате од 7,43. У овом периоду тужена је тужили обрачунавала плату тако што је коефицијент радног места тужиле множила са прописаном основицом за исплату плата (коју утврђује Влада РС), те како је тако утврђена основна плата била нижа од минималне зараде, тужена је вршила допуну и исплату плате тужили у висини минималне зараде. Тужена у обрачунским листама за тужилу није посебно исказивала накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Висина потраживања тужиле утврђена је вештачењем путем вештака економско – финансијске струке према најповољнијим критеријумима у тренутно важећим Посебним колективним уговорима у Републици Србији за јавна предузећа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле закључивши да у износу минималне зараде, по дефиницији из члана 111. Закона о раду, не може да буде садржана предметна накнада трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, због чега је тужена дужна да тужили те трошкове исплати у износу утврђеним вештачењем.

Другостепени суд је становишта да су потраживане накнаде у складу са одредбом члана 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама тужили биле урачунате у коефицијент и исплаћене кроз плату, те да се исплатом плате запосленима у јавним службама у висини минималне зараде не активирају правила општег радно – правног прописа у смислу члана 108. и 118. Закона о раду.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01... 86/19) прописан је начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама које се финансирају из буџета

Републике Србије, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Одредбом члана 3. став 1. тог закона, прописано је да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне скупштине Републике Србије. Према одредби члана 4. став 1. тог закона, коефицијент плате изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему и садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 44/01... 58/14), коју је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама, утврђени су коефицијенти за обрачун плата запослених у јавним службама. Одредбом члана 2. став 1. тачка 11. уредбе утврђени су коефицијенти за обрачун плата запослених из члана 1. који се примењује на запослене у социјалној заштити.

Законом о социјалној заштити („Службени гласник РС“, бр. 24/11), у члану 10. прописано је да се установе социјалне заштите оснивају ради остваривања права у области социјалне заштите и пружања услуга социјалне заштите утврђених тим законом, као и ради обављања развојних, саветодавних, истраживачких и других стручних послова у социјалној заштити и остваривања другог законом утврђеног интереса (став 1); установу социјалне заштите може основати Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и друго правно и физичко лице (став 2.). Према одредби члана 13. тог закона, на права, обавезе и одговорности запослених у установама социјалне заштите примењују се општи прописи о раду, ако овим законом није другачије одређено.

Посебним колективним уговором за социјалну заштиту у Републици Србији („Службени гласник РС“ број 11/15), у члану 57. предвиђено је да се плата запосленог утврђује у складу са законом и тим уговором, а чланом 58. да учесници уговора могу да преговарају о висини основица за обрачун и исплату плата сваке године у поступку доношења предлога буџета Републике Србије, те да учесници уговора у поступку преговарања могу да разматрају могућност и потребу корекције коефицијената. Посебан колективни уговор за социјалну заштиту у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 29/19, 60/20) на исти начин у члану 57. и 58. регулише елементе за утврђивање плате и висину основице запослених.

Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 113/17), у одредби члана 111. став 1. и 2. прописано је да запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду, а да се минимална зарада одређује на основу минималне цене рада утврђене у складу са тим законом, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде; чланом 118. став 1. прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то, између осталог, за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин (тачка 5.) и регреса за коришћење годишњег одмора (тачка 6.), а према ставу 2. истог члана, висина трошкова из става 1. тачка 5. мора бити изражена у новцу. Одредбе овог закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено, на основу одредбе члана 2. став 2. тог закона.

У конкретном случају, тужила је запослена у установи социјалне заштите, па се на утврђивање и обрачун њене плате, као и накнада и додатака по основу рада, примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама. Супротно наводима ревизије, примена Закона о раду прописана је само за случај када посебним законом положај, права, обавезе и одговорности запослених нису другачије уређени. Пошто Закон о платама у државним органима и јавним службама, као посебан закон, прописује да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, следи да та одредба посебног закона искључује примену опште норме из Закона о раду. Посебним колективним уговором за социјалну заштиту није предвиђено право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада и трошкова регреса за коришћење годишњег одмора. Стога су неосновани ревизијски наводи да је у конкретном случају погрешно примењено материјално право.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. 154. и 165. став 2. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога разлога, Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци применом одредбе члана 414. став 1. Закона парничном поступку.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**